

**Bruxelles, 29. studenoga 2024.
(OR. en)**

16068/24

**Međuinstitucijski predmet:
2023/0228(COD)**

**AGRI 826
AGRILEG 443
SEMENCES 163
PHYTOSAN 193
FORETS 261
CODEC 2194**

NAPOMENA

Od:	Predsjedništvo
Za:	Odbor stalnih predstavnika / Vijeće
Br. preth. dok.:	11503/24 + ADD 1
Predmet:	Prijedlog Uredbe Parlamenta i Vijeća o proizvodnji i stavljanju na tržište šumskog reproduksijskog materijala, izmjeni uredaba (EU) 2016/2031 i 2017/625 Europskog parlamenta i Vijeća i o stavljanju izvan snage Direktive Vijeća 1999/105/EZ (Uredba o šumskom reproduksijskom materijalu) – izvješće o napretku

I. UVOD

1. Komisija je 5. srpnja 2023. donijela dva usko povezana zakonodavna prijedloga za reviziju i ažuriranje pravila o proizvodnji i stavljanju na tržište biljnog reproduksijskog materijala i šumskog reproduksijskog materijala u EU-u. Oni su Vijeću podneseni 6. srpnja 2023. kao dio paketa Komisije o hrani i bioraznolikosti, skupa zakonodavnih prijedloga koji obuhvaćaju i zdravlje tla, nove genomske tehnike te djelomičnu reviziju Okvirne direktive o otpadu.

2. Zakonodavstvo koje se danas primjenjuje jest Direktiva Vijeća 1999/105/EZ kojom se utvrđuju pravila o proizvodnji i stavljanju na tržište šumskog reprodukcijaskog materijala („Direktiva o šumskom reprodukcijaskom materijalu”). Šumski reprodukcijaski materijal stavlja se na tržište u raznim državama članicama, ali uvjeti za gospodarske subjekte razlikuju se.

Nadalje, zakonodavstvo nije išlo ukorak s novim razvojem u znanosti i tehnologiji te nije u skladu sa sve većom potražnjom koja je potrebna za postizanje cilja EU-a da se do 2030. zasadi tri milijarde dodatnih stabala.

Sve učestalije ekstremne vremenske nepogode i katastrofe, u kombinaciji s nedovoljnom procjenom značajki održivosti za niže kategorije šumskog reprodukcijaskog materijala, uzrokuju pritisak za ponudu prikladnog šumskog reprodukcijaskog materijala, a time i otpornost šumskih ekosustava.

3. Predloženom uredbom o šumskom reprodukcijaskom materijalu¹ zamjenjuje se Direktiva Vijeća 1999/105/EZ, pojašnjava se njezino područje primjene i ažuriraju njezine odredbe. Počiva na dvjema stupovima: i. prikupljanje šumskog reprodukcijaskog materijala registriranih matičnih stabala (tj. osnovnog materijala) kako bi se osigurala sljedivost i ii. certificiranje šumskog reprodukcijaskog materijala kako bi se zajamčila visoka kvaliteta sjemeni. Time se uzimaju u obzir nedavne promjene u području šumarstva, uključujući novu strategiju EU-a za šume do 2030. i nove standarde OECD-a za sustav šumskog sjemeni i sadnica.

4. Ciljevi Uredbe su sljedeći:

- pojasniti i modernizirati postojeća pravila,
- osigurati jednake uvjete za subjekte,
- podupirati inovacije i konkurentnost sektora biljnog reprodukcijaskog materijala u Uniji,
- doprinijeti pronalasku rješenja za probleme povezane s održivošću i klimom,
- prilagoditi se znanstvenim i tehničkim dostignućima kao što biomolekularne tehnike i digitalizacija,
- osigurati očuvanje i održivo korištenje šumskih genetskih resursa te
- poboljšati dosljednost sa zakonodavstvom o službenim kontrolama i zdravlju bilja.

¹ 11503/23 + ADD 1.

5. Prijedlog se temelji na članku 43. stavku 2. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU) (redovni zakonodavni postupak).
6. U Europskom parlamentu glavnu odgovornost ima Odbor za poljoprivredu i ruralni razvoj, a kao izvjestitelj je ponovno imenovan Herbert Dorfmann (EPP, Italija). Europski parlament 24. travnja 2024. donio je stajalište u prvom čitanju.²
7. Europski gospodarski i socijalni odbor donio je mišljenje 13. prosinca 2023³.

II. TRENUTAČNO STANJE RADA U PRIPREMNIM TIJELIMA VIJEĆA

8. Komisija je 6. srpnja 2023. predstavila Prijedlog i njegovu procjenu učinka⁴ na neformalnoj videokonferenciji članova Radne skupine za genetske resurse i inovacije u poljoprivredi (dalje u tekstu „Radna skupina”) i Vijeću za poljoprivredu i ribarstvo (AGRIFISH) 25. srpnja 2023.
9. Razmatranje Prijedloga započelo je tijekom španjolskog predsjedanja i nastavilo se tijekom belgijskog predsjedanja. Predsjedništva su Vijeću AGRIFISH predstavila izvješća o napretku u prosincu 2023.⁵ odnosno lipnju 2024.⁶
10. Nadovezujući se na napredak postignut tijekom španjolskog i belgijskog predsjedništva, mađarsko predsjedništvo preoblikovalo je velik broj odredaba kako bi se uzeli u obzir pisani i usmeni komentari delegacija. Nadalje, temeljito je preispitalo cijeli tekst predsjedništva (uključujući uvodne izjave) kako bi se osigurala njegova ukupna usklađenost.⁷

² [Usvojeni tekstovi – proizvodnja i stavljanje na tržište šumskog reproduksijskog materijala – 24. travnja 2024.](#)

³ 5402/24.

⁴ 11694/23.

⁵ 16142/23 + COR 1.

⁶ 11145/24.

⁷ WK 14357/24 REV 1.

11. Od srpnja 2024. Radna skupina održala je četiri sastanka uživo, a organizirana je i neformalna videokonferencija članova Radne skupine. Odbor stalnih predstavnika pozvan je 6. studenoga 2024. da pruži smjernice o daljnjim koracima u vezi s odredbama o službenim kontrolama.⁸

12. Predsjedništvo je posebno pokušalo pojasniti odredbe koje se odnose na sljedeće teme:

a) Očuvanje genetskih resursa (članak 4., članak 5.b, prilozi II.–IV.)

Delegacije su zatražile da, u pogledu odstupanja za šumski reprodukcijski materijal namijenjen očuvanju genetskih resursa, nadležna tijela odobre osnovni materijal prije njegova upisa na nacionalni popis.

Tim se odstupanjem nastoji osigurati fleksibilniji režim za tu vrstu šumskog reprodukcijskog materijala, ali potrebno je osigurati kvalitetu te vrste šumskog reprodukcijskog materijala jer se on ne bi trebao procjenjivati. Stoga je predsjedništvo je u članak 5.b uvelo niz uvjeta za stavljanje na tržište šumskog reprodukcijskog materijala namijenjenog očuvanju genetskih resursa kako bi se osigurala njegova kvaliteta.

b) Izmjena popisa vrsta stabala (Prilog I.)

Predsjedništvo je smanjilo broj vrsta na koje će se ova Uredba primjenjivati kako bi se ograničilo administrativno opterećenje za nadležna tijela i subjekte, a istodobno zajamčila kvaliteta, prikladnost i dostupnost šumskog reprodukcijskog materijala glavnih vrsta drveća za budućnost. Predsjedništvu je bilo osobito teško utvrditi popis vrsta drveća koji bi bio prihvatljiv svim delegacijama.

c) Definicije (članak 3.)

Predsjedništvo je provjerilo usklađenost revidiranog teksta jer je nakon ponovnog sastavljanja određenih odredaba u člancima bilo potrebno izmijeniti definicije. Zbog toga su neke definicije uklonjene, dodane ili prilagođene kako bi se osiguralo da je tekst u potpunosti usklađen i dosljedan s ostalim člancima.

⁸ 14909/24.

d) Službene kontrole (članak 16.)

Predsjedništvo je pojasnilo odredbe o službenim etiketama i dokumentu subjekta.

Zbog velike važnosti sljedivosti šumskog reprodukcijaskog materijala ključno je postići dogovor o kompromisu o sadržaju navedenih oznaka i dokumenata, izbjegavajući pritom moguće dodatno financijsko i administrativno opterećenje.

e) Obveze specijaliziranih subjekata (članak 10.)

Obveze vođenja evidencije i druge obveze dodatno su određene na temelju zahtjeva zaprimljenih od delegacija.

III. GLAVNO OTVORENO PITANJE: SLUŽBENE KONTROLE

13. Usklađivanje okvira za službene kontrole šumskog reprodukcijaskog materijala ključan je dio prijedloga Komisije. Trenutačno postoje znatne razlike među državama članicama u pogledu ukupnog broja i vrste službenih kontrola šumskog reprodukcijaskog materijala. Prijedlog Komisije uključuje izmjene Uredbe o službenim kontrolama kako bi se ona primjenjivala na šumski reprodukcijaski materijal i kako bi se dodala posebna pravila o kontrolama šumskog reprodukcijaskog materijala.
14. Radna skupina od srpnja 2023. detaljno raspravlja o prednostima i nedostacima uključivanja zakonodavstva o šumskom reprodukcijaskom materijalu u područje primjene Uredbe (EU) 2017/625 o službenim kontrolama. Velik broj delegacija prvotno se protivio takvom uključivanju, navodeći posebnu prirodu službenih kontrola u sektoru šumskog reprodukcijaskog materijala i potrebu za fleksibilnošću u organizaciji službenih kontrola. Mnoge delegacije također su izrazile zabrinutost zbog potencijalno većeg administrativnog i financijskog opterećenja koje bi proizašlo iz te promjene. Sljedeća predsjedništva neumorno su radila na rješavanju navedenih zabrinutosti uz istodobno očuvanje cilja usklađivanja službenih kontrola šumskog reprodukcijaskog materijala na razini EU-a. Izmijenila su tekst prijedloga Komisije kako bi se pojednostavnile odredbe o službenim kontrolama, povećala fleksibilnost za države članice, ograničila potencijalna dodatna opterećenja i uzele u obzir posebnosti sektora šumskog reprodukcijaskog materijala.

15. Zbog toga su u novom članku 31. a odnosno članku 33. predložena brojna odstupanja od određenih odredbi Uredbe o službenim kontrolama i dulje prijelazno razdoblje kako bi se državama članicama dalo dovoljno vremena za prilagodbu novom sustavu.
16. Na temelju prethodnih rasprava i kako bi se dodatno odgovorilo na zabrinutosti koje su delegacije izrazile u pogledu sukoba interesa, osposobljavanja osoblja, učestalosti kontrola, vođenja evidencije, izvješćivanja, revizija, delegiranja zadaća službenih kontrola i delegiranja ovlasti Komisiji, mađarsko predsjedništvo predložilo je dodatna odstupanja od Uredbe o službenim kontrolama i odgodu primjene izmjena Uredbe o službenim kontrolama za dodatne dvije godine.
17. Unatoč navedenim dodatnim izmjenama i pozitivnoj reakciji većine delegacija, na tehničkoj razini nije bilo moguće utvrditi jasnu potporu revidiranom tekstu. Mađarsko predsjedništvo stoga je pozvalo Odbor stalnih predstavnika da pruži dodatne smjernice o pitanju službenih kontrola.⁹
18. Iako je primijetilo da bi u Odboru stalnih predstavnika više delegacija moglo podržati predloženi pristup, predsjedništvo je primijetilo i da nije postignuta potrebna kvalificirana većina. Predsjedništvo smatra da njegov posljednji revidirani tekst predstavlja najbolju ostvarivu ravnotežu, čime se zadržavaju ciljevi revizije postojeće Direktive te istodobno uzimaju u obzir glavne zabrinutosti koje su izrazile delegacije, te se i dalje uspostavlja usklađen i transparentan okvir službenih kontrola šumskog reproduksijskog materijala u cijeloj Uniji.
19. Delegacije koje ne podupiru najnoviji revidirani tekst predsjedništva smatraju da predložena odstupanja nisu dovoljna za ublažavanje mogućeg administrativnog i financijskog opterećenja te umjesto toga predlažu uspostavu potpuno neovisnog, sektorskog sustava službenih kontrola u okviru Uredbe o šumskom reproduksijskom materijalu (vidjeti alternativni prijedlog¹⁰).

⁹ 14909/24.

¹⁰ WK 11321/24.

IV. ZAKLJUČAK

20. Predsjedništvo je pripremilo dodatno revidirani tekst¹¹ za cijeli Prijedlog i njegove priloge koji uključuje veliku većinu komentara zaprimljenih od delegacija. Predsjedništvo stoga smatra da je taj revidirani tekst najbolji mogući i da je potrebno proširiti raspravu samo o dijelu o službenim kontrolama.
21. Mađarsko predsjedništvo stoga smatra da napredak postignut tijekom njegova mandata predstavlja dobru osnovu za zaključivanje razmatranja predmeta na tehničkoj razini.
22. S obzirom na navedeno Vijeće se poziva da primi na znanje dosadašnji napredak postignut u ispitivanju Prijedloga i da razmijeni mišljenja.

¹¹ 14351/24 REV 1.